

गोपाल प्रसाद रिमाल र आमाको सपना कविता

१. कवि परिचय :

- नाम : गोपाल प्रसाद रिमाल
- जन्ममिति : १९७५ साल जेठ १८ गते
- जन्म स्थान : लगनटोल काठमाडौं
- माता पिताको नाम : आदित्यकुमारी रिमाल र उमाकान्त रिमाल
- मृत्यु : वि.स २०३० साल कार्तिक ८ गते काठमाडौं
- शिक्षा : प्रमाणपत्र तहसम्मको अध्ययन
- प्रमुख कृतिहरु : क) आमाको सपना (कविता संग्रह)
ख) मसान (नाटक)
ग) यो प्रेम (नाटक)
- प्रमुख पुरस्कार र सम्मान : वि.स २०१९ सालमा मदन पुरस्कार आमाको सपना कवितामा सङ्ग्रहको लागि

२. कवि गोपाल प्रसाद रिमालका काव्यगत प्रवृत्ति

- गद्य कविताका स्रष्टा
- क्रान्तिकारी विद्रोही भावनाको अभिव्यक्ति
- निरङ्कुशतन्त्रबाट उन्मुक्तिको चाहाना
- राष्ट्रिय भावनाको अभिव्यक्ति
- प्रतीक र बिम्बको उचित प्रयोगकर्ता
- सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक क्षेत्रका विकृति विसङ्गति, शोषण, दमन, अन्याय, अत्याचार एवं निरङ्कुशताको अन्त्य गरी स्वस्थ समाजको निर्माणका लागि क्रान्तिको आह्वान गर्दै कवितामा क्रान्तिचेतलाई प्रतीकात्मक रूपमा अभिव्यक्ति दिनु
- सरल र सरस भाषाको प्रयोग गरि कविता लेख्नु

३. आमाको सपना कविताको मूल भाव :

आमाको सपना कविता कवि गोपाल प्रसाद रिमाल (१९७५-२०३०) द्वारा रचना गरिएको कविता हो । जुन कविता वि.स. २००० सालमा सारदा पत्रिकामा प्रकाशित भएको कविता हो । वि.स. १९९० सालको सहिदकाण्डपछि राजनीतिबाट प्रभावित भई नेपालमा प्रजातन्त्रको स्थापनाका लागि क्रान्तिको आह्वान गरेर रचिएको कविता क्रान्तिचेतनाले भरिएको क्रान्तिप्रतिका आशंका र संशयका साथै कुनै दिन निश्चित रूपमा क्रान्ति आउने र निरङ्कुशताको अन्त्य भई शोषण मूलक प्रजातान्त्रिक समाजको निर्माण भई क्रान्तिका सपनाहरु परिपूर्ण हुने विश्वास व्यक्त गरिएको छ । क्रान्ति बिना शान्ति हुदैन, अधर्म, असत्य र अन्यायको अन्त्य धर्म, सत्य र न्यायको स्थापनार्थ क्रान्ति अवश्यभावी छ । एक न एक दिन क्रान्तिको आँधीबेरी, तुफान आई कालरात्रीको अन्त्य भई सुनौले विहानीको आगमन

भएरै छाड्छ भन्ने कटु सत्यलाई नेपाल आमाका माध्यमबाट यस कवितामा उद्घाटन गरिएको छ । यस कवितामा कविले नेपाल आमालाई आमाका रुपमा लिइएका छन भने नेपाल आमाको सन्तानलाई छोराका रुपमा लिएका छन् । त्यो सर्वनामले क्रान्तिको संकेत गरिएको छ । यहाँ आमाले देखेको त्यो आउने विश्वासको सपना क्रान्तिको सपना हो ।

क्रान्तिकारी कवि गोपाल प्रसाद रिमालले अन्धकारलाई चिर्दै सूर्योदय भएजस्तै क्रान्ति पुरुषको आगमन हुनेछ र उसले सम्पूर्ण अन्याय, अत्याचारको विरुद्धमा लडी सुन्दर समाजको स्थापना गर्नेछ भन्ने कुरालाई व्यक्त गरेका छन् । कवि रिमालले हिउँ आगोभन्दा बढ्ता छोड्ने भएर त्यो आउनेछ भन्दै त्यो आएपछि सबै अन्धकार नष्ट हुनेछ र भविष्यका सन्तानहरुले पनि त्यही कुरालाई पछ्याउँदै जानेछन् भनेका छन् ।

गद्य शैलीमा लेखिएको प्रस्तुत कविताले कवितात्मक उच्चता प्राप्त गरेको छ । यसमा विभिन्न बिम्ब र प्रतीकहरुको प्रयोग गरिएको छ । सरल सरस सहज ढङ्गबाट प्रस्तुत गरिएको यो कविता प्रतीकात्मक रुपमा पनि प्रथम स्तरको बनेको छ । स्वच्छन्दतावादी-प्रगतिवादी धाराका सशक्त प्रतिभा कवि गोपालप्रसाद रिमाल क्रान्तिका भावहरु व्यक्त गर्न आमाको सपना बाट सफल देखिन्छन् । यसमा व्यक्त विचार, भाव भाषा, शैली, बिम्ब, प्रतीक तथा अलङ्कार आदिका दृष्टिले हेर्दा पनि प्रस्तुत कविता उच्चस्तरको बनेको छ ।

मुलुकमा छाएको निरङ्कुशतन्त्रको अन्त्य गर्न क्रान्तिको अनिवार्यताको प्रसङ्ग उठाइएको छ । नेपाल देशलाई आमाको सम्मान दिइएको यस कवितामा युवावर्गलाई छोरा सम्बोधन गरिएको छ । आमा र छोराको संवादात्मक अभिव्यक्तिमा नै क्रान्तिको वर्णन गरिएको छ । सत्य धर्म र न्यायको स्थापनाका लागि क्रान्ति हुनैपर्ने भन्दै निरङ्कुश जहानिया राणा शासनको विद्रोह घन्काउँदै राणाशासनको अन्त्य गरी प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाको स्थापनाका लागि अन्याय, अत्याचार शोषण, दमन विरुद्ध आवाज उठाएर देश र जनताको मुक्तिका लागि प्राणको बाजी थापेर लडनुपर्ने भाव व्यक्त गरी देशभक्ति भावाना उजागर गर्नु नै यस कविताको मूल भाव हो । साथै हामी सबै आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थभन्दा माथि उठी राष्ट्रिय स्वार्थलाई सर्वोपरी ठानी देशभक्त क्रान्तियोद्धा सपुत बन्नु पर्ने सन्देश यस कविताले दिइएको छ ।